

"LASSEMANS KLACKSPARK"

SPEEDWAY!

Vi som följt speedways utveckling på Gotland tänker osökt på tre generationer Löfqvist: Fritz, Christer och Dennis.

Fritz var en omåttligt populär idrottsman, uppskattad överallt, blev tröjmästare i orientering, åkte Vasaloppet på skidor, men framförallt blev han en stor kändis inom motorsport, speedway då i synnerhet.

"Fritzen", som han kallades, omkom i samband med 1000-metersåkning på Solvalla 1949. Han hade just vunnit "Guldhjälmen" över norrmannen Basse Hveem då något hände med maskinen. Prins Bertil var närvarande när dödsbudet kom.

Epoken Löfqvist fortsatte med sonen Christer, ansedd som en av världens mest tekniska förare, som avled tidigt i sjukdom, men ändå hann avslöja väldigt mycket om sin skicklighet, både på Gotland, i Sverige i stort samt utomlands (nära bli världsmästare på anrika Wembley förresten).

Christers son Dennis tog vid, nådde också storfina framgångar.

Många minns "Fritzen" under jordbanetävlingar på A 7-fältet. Det kom 10 000, åkte tåg till Visby. När "Fritzen" inte körde, då blev det någon "kaffihalve" i dungen intill banan...

1951 invigdes banan på Galgberget med 10 000 åskådare.

Varg-Olle och Fundin...

VM-kvalen första maj var de stora idrottshändelserna på ön med massor av kändheter som Varg-Olle Nygren, Ove Fundin för att nämna ett par färgstarka killar.

Gutar som Fritz Löfqvist och Rune Stenström fick dock aldrig köra för någon gotländsk klubb eftersom det då inte fanns någon.

Men sen började det hända saker, jo hur, jo jag blev faktiskt inblandad i detta med ett ö-lag i speedway, som kom att heta Bysarna.

En kväll 1966 kom det upp en trio intresserade killar på GÅ:s sportredaktion. De tre som först fick ett snack med dåvarande nattredaktören Risto Leino var: Christer Löfqvist, Ove Södergren samt Torbjörn Karlsson.

De hänvisades till mig, berättade om sina önskemål. Inom GMF-styrelsen med Pelle Pettersson som ordförande var det delade meningar när "Chrille" & co började tjata.

Jag skrev direkt, var inte speciellt med blida ögon min artikel

togs emot från GMF-håll visade det sig, men jag fortsatte (efter påtryckning från Risto Leino). Min andra vinkling var: När nu GMF tar in så mycket pengar på VM-kvalen i speedway borde man väl kunna satsa lite av "stälarna" på ett eget speedwaylag eftersom intresset är så stort från hemmahåll.

Sagt och gjort. Året efter hade Gotland sitt Bysarna.

Fyra SM-guld

Hur det sen gått känner många till som följt Bysarnas kraftiga och snabba utveckling mot yppersta Sverige-eliten, ja även med förare på speedways världskarta.

Det blev fyra SM-guld åren 1971, -72, -75 samt 1988.

Tore Attlerud var den första i raden av respekterade ledare, hade själv ett förflutet som åkare, visste vad som krävdes, en ledare som gärna kunde ta en förare i "örat" om det skulle behövas. En förare utifrån kom in i guldgången. Namn: Sören Sjösten. Han blev mäktig poppis i bysleden. Andra ledare som sen tog vid var Kurre Johansson bland annat.

1988 var ett speciellt år. Sveriges (världens...) bäste Per Jonsson med gotländskt blod i ådrorna lockades över till Bysarna. Farfar "Klacken" och pappa Christer föddes och växte upp på "kobben" och deras önskan var att Per skulle köra i bysväst. Nu blev det verkligen!

Bysarna hade ett år som ingen annan speedwayklubb i Sverige komma er att kopiera. Se här: SM-guld i lag, Per Jonsson vann individuella SM-guldet, Per och Tony Olsson blev svenska parmästare, seger i Svemo-cupen och Bysarnas knattar gjorde också rent hus.

Dyster situation

Men nu har speedwayn dalat på Gotland. Man åkte ur elitserien 2001, försvann ner i allsvenskan, ur denna och ner i division 1. Kräftgång!

När det nu också framkommit att Bysarna blir av med sin hemmabana på Galgberget som glatt oss under så många år, då ter sig situationen väldigt dystert.

Går det att rädda speedwayn över huvud taget, att Bysarna åter kan börja blomstra och inta en position som under glansperioden? Vi är många som ställer frågan, undrar, hoppas, men tveksamheten finns där...

TILL SIST:

Tony Rickardsson, sexfaldig världsmästare i speedway, har köpt tomt i Tofta. Sommargotlänning!

Det här bekräftar pappa Stig för "LT-sporten". Stig och hans fru Ulla har varit sommarboende på Gotland sen dryga 10-talet är tillbaka. "Sommar för mig och Ulla är att få vara på Gotland", berättar Stig.

Förresten, vi såg en liten notis i Aftonbladet i söndags om att Stig Rickardsson sålt sin kåk i Avesta. Tänker han bosätta sig på Gotland för gott manne...

Nu när Tony trappat ner sitt speedwayåkande, har lagt av, satsar mera på bilsport verkar det, ja då är det nära tillhands att besöken på Gotland, i Tofta, blir tätare åren framöver. Och sen har vi ju Gotland Ring-banan på norra delen av Gotland... Tony Rickardsson har kört många matcher på Gotland mot Bysarna, hade ett tag bysen Tony Olsson som förbundskapten förresten.

I fjol fick Tony Rickardsson Bragdguldet plus Jering-priset vid Idrottsgalan i Globen. Och nu blir han förmodligen sommargute med tomt bredvid sin mamma och pappa.

Fyra generationer Löfqvist!

Fyra generationer speedway! På Gotland har det blivit verklighet. Namn. LÖFQVIST! Fritz Löfqvist var först, sen kom sonen Christer, därefter sonsonen Dennis och nu har dennes grabb Linus, 8, börjat känna sig för med sporten.

– Visst är det fantastiskt, och helt klart åt de unika hållet, menar Sylve Nilsson.

Text och Foto: Lasseman Larsson

■ ■ Det blev dock ett dråpslag för speedway i Visby då kommunen plötsligt sa stopp: "Nu är det färdigkört här. Punkt, slut".

Den populära banan på Galgberget, dit åtskilliga tusentals människor vandrat under dryga 50 år för att titta på speedway, fick inte vara kvar. Där har körts individuella tävlingar, sen VM-kval, SM-kval och seriespeedway med Bysarna som under en lång glansperiod var Sveriges mest respekterade. Glädje också att man fostrat så många egna förare, inte behövt köpa eller låna in andra som är väldigt vanligt i svensk seriespeedway i dag.

Men trots "stölden" av den fina anläggningen, närapå K-märkt, ger sig inte Bysarna speedway. Man har fått fram ett knippe riktigt talangfulla knattar och nu tar man snart nya banan i Hejdeby i besittning.

Bysknattarna utmärker sig ofta på fastlandet, ligger i topp med inkörda poäng och storklubbarna Dackarna, Vargarna, Vetlanda med flera

är inte sena att locka med något... Gotländsk plantskola i framtiden kanske...

Föräldrarollen är viktig, ett av flera exempel är bröderna Tim och Pontus Svensson där mamma Ingela och pappa Roger stöttar.

Förresten, vad tror man nu om speedwayn i Hejdeby, här några röster?

– Det är ju ett riktigt bra läge man lyckats få, säger Lars-Inge Hultberg.

– Jag tror stenhårt på det här, människor som brinner för speedway, det bör kunna slå väl ut, säger Sylve Nilsson.

– Knattarna är ju riktigt lovande, och med tiden kanske vi har ett lag i division 2, men högre upp lär det väl inte finnas ekonomi för, menar Ove Södergren.

– Jag kan inte ge något konkret svar, har tappat kollen på speedway på senare år, säger Torbjörn Karlsson.

Fjärde generation Löfqvist i gotländsk speedway, Dennis, f d skicklig förare, ger 8-årige sonen Linus råd inför ett träningsvarv.

Tony och "Kitte" - svågrar som styr GGN- hojandet!

Svågrarna Tony Olsson och "Kitte" Hultgren tycker det är vemodigt att speedwaybanan på Galgberget skall väck, som gett duon och åtskilliga tusen andra, så många högtidsstunder under 56 år.

Det började med knattspeedway, först 50 kubik, sen 80 kubik, fortsatte med Bysarna på 500 kubik, blev 1988 svenska lagmästare, plus mycket annat...

Här är svågrarna som följs åt i hjulspåren: Tony Olsson och "Kitte" Hultgren. Nu är det GGN som gäller.

Tony är tävlingsledare och "Kitte" assisterande. Alltså: Duon som styr (!) allt (nästan...) på två hjul.

- Det är skoj att vi kan jobba ihop som vi gör, menar båda.

Text&foto:
Lasseman Larsson

Skoj på hoj har varit det mesta i livet för duon som hunnit med att skaffa familjer, har söner som också tycks "brinna" för motorsport, i synnerhet speedway. Vi får väl avvakta och se vad som händer med ny bana, etcetra...

Innan de tog på sig ansvaret att leda Gotland Grand National, nu för tredje året, världens största endurotävling (2 300 deltagare på lördag), styrde de upp svensk speedway.

• Tony ledde seniorlandslaget under några år, hade 6-faldige världsmästaren Tony Rickardsson i laget då.

• "Kitte" var boss för U21-landslaget, svensk speedways "morgondagare".

Tony och "Kitte" har båda gjort uppskattade jobb med speedway i Sverige, där Tony Olsson från Lärbro också fick en fin inblick i internationell speedway som aktivt proffs i Reading, England.

KARL-OLLE OCH "PERRA"...

Tony Olsson är den mest namnkunnige av de två, något som "Kitte" Hultgren inte invänder emot. Föräldrarna Karl-Olle och "Perra" visar också fortsatt stort intresse, där en ny bana

måste skaffas fram efter beslut att den gamla (invigd 1951 med ca 10 000 åskådare) skall väck. Stor förtret - och missnöje!

- Visst känns det vemodigt, vore fel att resonera på något annat sätt, menar "Kitte".

- Det är klart att man helst sett att den fick vara kvar, där jordvallar kunde dämpa ljudnivån intill bebyggelse, säger Tony.

Och jag ställer mig också frågande till varför Galgbergets omtalade speedwaybana under 56 års tid inte kan finnas kvar åtminstone så länge tills allt blivit inflyttningsklart, och en ny anläggning stått klar. Nu har ju Bysarna dessutom en stark ungdomsida som sysselsätts flitigt (starkt föräldrastöd), inte bara på Gotland, utan även med tävlingar på fastlandet. Ett ojuste slag under bältet att banan nu skall "skrotas".

SM-GULDÅRET 1988

Tony och "Kitte" ingick i Bysarnas lag som blev svenska lagmästare 1988. Då gjorde Bysarna rent hus, unikt i Sverige. Tony tog dessutom par-SM-guld

2 300 är anmälda till 24:e GGN som körs i Tofta nu på lördag.

ihop med Per Jonsson som också blev individuell svensk mästare.

Innan Tony kom in i Bysarnas A-lag körde han för Örnarna i Mariestad, åkte också för Smederna under en period, blev proffs, återkom i bysväst, var stor som förare, blev stor även som ledare.

- Som junior hann jag faktiskt med att bli två gånger, i Nässjö och Norrköping, berättar Tony.

"Kitte" lade av 1993 och 1998 tackade Tony för sig med ett tårfullt farväl inför massmedia i samband med seriematch. Men sen tog ledarrollen vid, han kunde ju bara inte släppa sin kära speedway.

När vi gör den här snabba intervjun på Visby flygplats skall "Kitte" iväg för ett GGN-möte i speedwaylokalen och Tony inväntar på att få checka in och flyga till Norrköping.

- Jag är anställd av Svemo, så det blir lite pendlande i veckorna.

GP PÅ ULLEVI

Tony har flera uppgifter, administrativt inte minst, där han styr upp täv-

Han förväntar sig också en hel del av Fredrik Lindgren, en uppstickare.

- Jag hoppas också att Antonio Lindbäck kan återkomma, mogna, och bli den han var då han vann junior-EM för förare upp till 19 år.

Tony fick i egenskap av landslagsledare följa med till GP-ronderna, kolla upp Tony Rickardsson & co och när en GP-tävling kördes i Eskilstuna var han tävlingsledare. Hårt anlitad, och kunnig kille.

- Jag kan ju också var stolt över att få varit svensk lagledare när vi vunnit två lag-VM-guld, ett utan Tony Rickardsson, en jätteskräll, säger han.

Nu är det alltså GGN som gäller, 24:e i ordningen, och tredje året som Tony och "Kitte" samsas med tävlingsledarbiten.

- En ny utmaning vi tog på oss, en mastodont tävling, säger Tony Olsson.

Två före detta förbundskaptener styr alltså vidare.

lingsverksamheten, gläds över att Göteborg och Ullevi får en GP-tävling 24 maj nästa år.

Får vi se Andreas Jonsson som världsmästare då rentav?

- Det kan mycket väl bli så, säger Tony.

GGN med 10-faldig - världsmästare!

Det är många storheter inom världens motorsport som söker sig till Gotland Grand National. I det 2 300 man starka fältet finns nu för första gången belgaren Stefan Everts. Han blir den mest meritttyngde förare på Tofta skjutfält i 24:e upplagan.

Stefan är 10-faldig världsmästare i motocross, är numera Team-chef för KTM. Det skall förstås bli ohyggligt spännande att se hur han behärskar GGN, världens största endurotävling.

Norska brödraduon Kenneth och Kjetil Gundersen finns med i stjärnhögen, där Kenneth vunnit GGN tre gånger. Kjetil (tre i fjol) vill säkert kopiera brorsan om att vinna denna prestigefyllda tävling.

Mats "Lappen" Nilsson (etta i Råöneslättloppet för ett par veckor sen) samt Anders Eriksson är bara ett par toppar ytterligare i ett ovisst men rasande intressant GGN.

Janne "Flash" Nilsson är ett aktat namn, här i STCC-kretsar där han blivit mästare, nu ett test i ny disciplin och i kändisracet finns även förre skidkungen Torgny Mogren samt ökendrottningen Annie Seel (kör för MK Gutarna förresten). Vi har även ökenföraren, gotlänningen Bertil Marcusson i kändisracet, här ihop med bland andra Keno-gubbarna Evert Jansson och Bengt-Åke Rundqvist. GGN blir lilla hulafton för motorentusiasterna.

GGN omsätter 40 miljoner kronor under allhelgonahelgen - det ni!

Något att vara stolt över för lilla Gotland, oavsett man är intresserad av motorsport eller inte.

En epok i graven!

Galgberget ett minne blott!

• 1967 började Bysarna köra seriespeedway på Galgberget.

• 2007 tar allt slut!

Vemodigt förstås!

Text&foto: Lasseman Larsson

Bysarna har under de 40 åren vunnit massor av ära och berömmelse, tagit fyra SM-guld i lag åren 1971, -72, -75 och 1988 bland mycket annat.

Essen har varit många, som Christer Löfqvist, Sören Sjösten, Tony Olsson, Torbjörn Harrysson, Lars-Inge Hultberg, Dennis Löfqvist, Ronnie Correy, Tomas Topinka, Kenneth Lindby, Sven Nilsson...

Här kan man rabbla namn i det oändliga under en 40-årig epok.

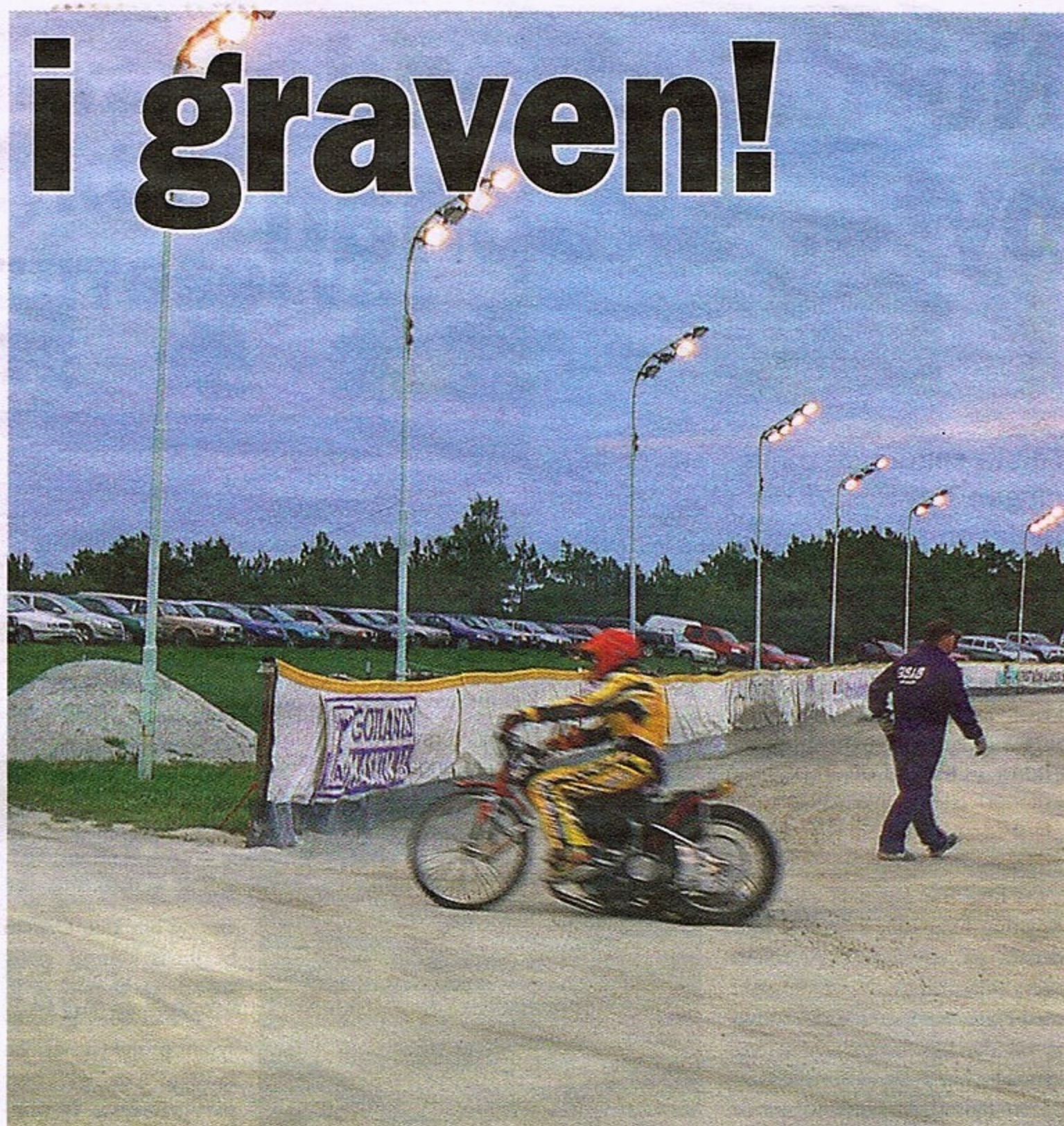
"LT" träffade ledare och förare från de fantastiska åren i samband med sista seriematchen mot Team Canvac i division 1 som slutade i

seger för Bysarna med 52-31.

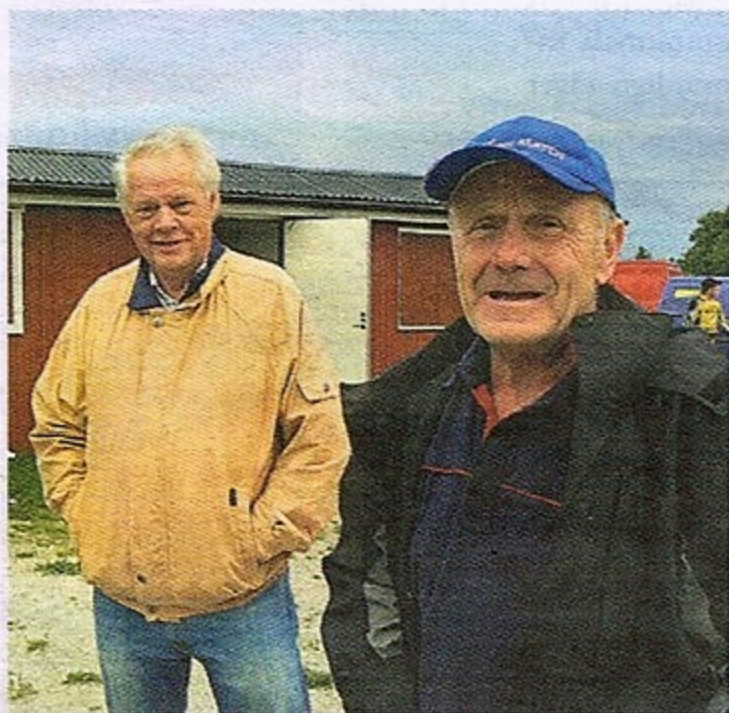
Det kom tusen (!) personer till det tunga avskedet.

Överallt hördes röster som: "Är det här nödvändigt egentligen, att ta bort en så klassisk arena, som betytt så ofantligt mycket för så många...".

Bysarna speedway satte Gotland på idrottskartan tidigt, är säkert den sport som betytt mest för Gotland genom tiderna, som gett "Gotland idrottens ö" bästa tänkbara PR. Bara en sån sak borde man tagit hänsyn till innan beslut fattades om en "skrotning" av en anläggning som gett oss fantastiska högtidsstunder.

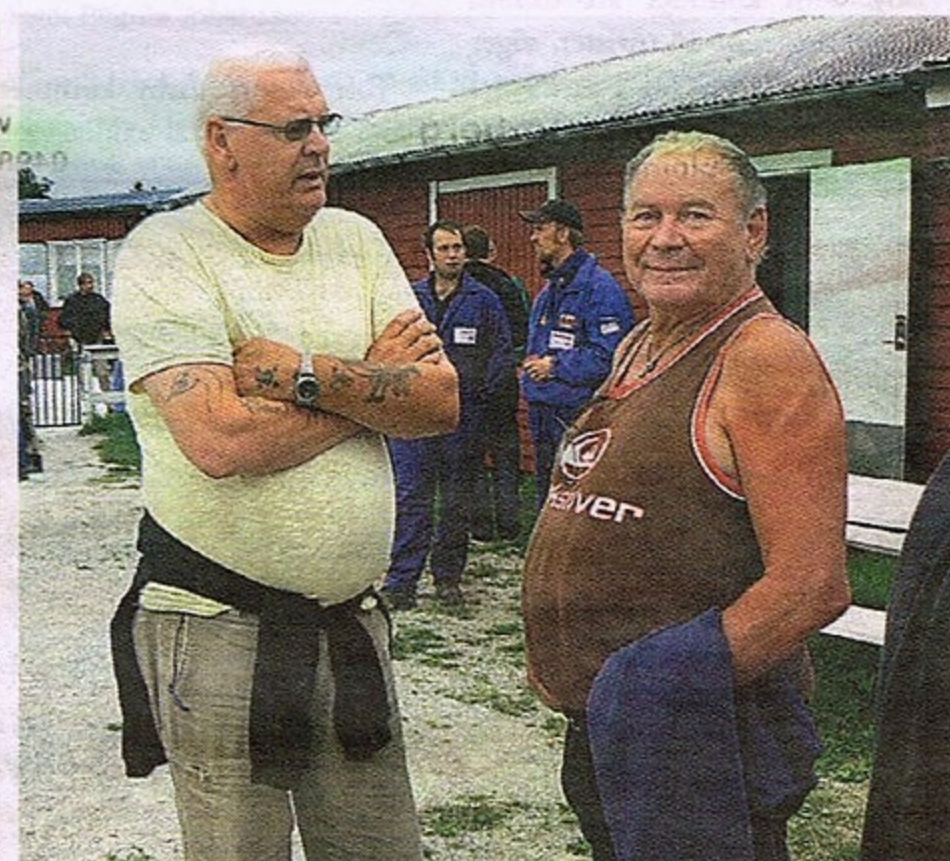
Slutkört - ajöss! Galgberget och speedway glöms aldrig bort.

Ove Södergren var med från starten 1967, här i samtal med Stig Rickardsson, pappa till flerfaldige världsmästaren Tony Rickardsson.

Knatteverksamheten har vuxit inom Bysarna, här 6-åriga Max Ruthström. Var tar han vägen nu...?

Speedwaysnack mellan succélagledaren Kurre Johansson och förra stjärnföraren Rune Stenström.

Bysarna styrde svensk speedway genom att ha två förbundskapten för U21 samt seniorlandslag samtidigt, "Kitte" Hultgren och Tony Olsson.

Dennis Löfqvist och Tony Olsson, två som följts åt via knattspeedway till 500 cc, och haft stora framgångar.

Tunga steg! Tore Attlerud förknippas med speedway och Bysarna, lagledare premiäråret liksom glansåren 1971 och -72 då man tog SM-guld.

Vemod! "Perra" Hultgren har kämpat otroligt för bevarande av Galgbergets speedwaybana, här med Per Österlund, f d aktiv, nu funktionär.

Tony Olsson i hemmet i Lärbro tillsammans med sin engelska fru Jane samt sonen Erik, 16, fotbollsspelare i Väskinde.

Tony Olsson från Lärbro styr världens speedway!

Världens speedway styrs från Lärbro på Gotland. Tony Olsson, 48, med ett brett förflutet som skicklig, och tungt meriterad aktiv förare, har sadlat om och blivit en högt uppskattad ledare. Nu är han Director för Grand Prix World Cup. På lördag blir speedway historisk i Sverige: För första gången körs tävling på Friends Arena i Solna. Det blir säsongens näst sista i GP-cirkusen om vem som skall tituleras världens bästa speedwayförare 2013.

- Mitt heta tips och favorit är engelsmannen Tai Waffinden. Han kan avgöra redan på lördag, säger Tony Olsson.

Tonys målmedvetenhet och erfarenhet har gett honom den här möjligheten att bära huvudansvaret sen aktiva speedwaykörandet lagts åt sidan. Han fick jobb på Svemo som förbundskapten och sen har det hela växt ut liksom.

Är du förvånad över vilket stort namn Tony Olsson egentligen är i speedwayvärlden?

- Jag ser det inte så, mera som en klar förmån att få jobba och ha min hobby som yrke, säger han.

Det förtroendeuppdrag han nu har sköter han perfekt. Ännu har det i alla fall inte framskyttat i massmedia om något "gurgel" mellan förare och honom själv. Vi som intresserar oss för den här typen motorsport ser ofta Tony Olsson i TV i depån, diskutera om saker och ting under tävlingens gång.

Örnarna först

Tony Olsson hade strålande fina år med Bysarna. Men det började inte i Gotlands-laget...

- Det fanns ju ingen knatteverksamhet då så jag körde för Örnarna i Mariestad i början, då på en 50-cc-koj, säger han.

Det blev dock Bysarna med tiden och framgångarna gick med raketfart uppåt.

Bysarna blev känt över hela Sverige, ja överallt i världen där det körs speedway, och Tony Olsson blev med tiden också en av de vassaste åkarna i "Kurre Johanssons stall". Utvecklingen

gick snabbt. 1984 körde han sin första JSM-final i Nässjö. Jag var på plats då, fick referera Bysförarnas heat sittande i en bil på innerplan. Tony var en domarmiss från att bli svensk juniormästare den gången. Jimmy Nilsen, Getingarna tog guldet, borde dock blivit utesluten i ett heat, därmed bäddat för Tony Olsson.

- Det är inget jag tänker på så här många år efteråt, säger Tony.

Han fick Guldklubbens (Gotlands idrottsförbund) stipendium det året.

Bysarnas toppår

1988 glömmet Tony aldrig.

- Ett toppår för Bysarna, det bästa genom tiderna, påstår han med all rätt.

Se här: Bysarna tog lag-SM-guldet, Tony och Per Jonsson blev svenska parmästare, Per vann även individuellt, Bysarna åkte hem Svemo-cupen och på knattnivå tog man också guld i lag och individuellt genom Marcus Andersson. Vi fyller på med att Tony ingick i Sveriges lag som tog lag-VM-brons.

Du fick aldrig möjligheten att köra ihop med Christer Löfqvist...

- Tyvärr inte, däremot med hans son Dennis som ju också var riktigt bra. Vi vann förresten par-SM ihop 1991.

1989 - vad hände då Tony?

- Jag lyckades ta mig till VM-finalen efter lyckade kval innan, var ende svensk, tog åtta poäng och blev åtta totalt. Stort för mig. Det är något jag värdesätter väldigt högt.

Tårar på Galgbeget

1998 hade Tony bestämt sig. Nu får det vara färdigkört. En del tuffa krascher gav en tankeställare. Under proffstiden

i England träffade han Jane, gifte sig, har sönerna Michael, 20 och Erik, 16 tillsammans. Han hade blivit ligamästare för Reading där Jane kommer ifrån. Nu skulle familjen prioriteras. Klokt beslut. Jag var på Galgberget när Tony Olsson efter en seriematch samlade media för att berätta om sitt beslut att lägga av. Inte bara Tony var tårögd i Bysarnas barack kan jag påstå...

Några år innan, 1995, hade Tony begåvats med egen tävling i England, "The Tony Olsson Testimonial", där han själv fick utse förarna, valde bland annat Chris Louis och Ronnie Correy, två förare som var poppis värre i Bysvästen.

Rolf Sundberg, generalsekreterare på Svemo, såg Tony som tilltänkt förbundskapten för Sverige, insåg tydligen hans ledaregenskaper, tippade inte alldeles galet visade det sig... Och sen har det byggts vidare med Grand Prix, först ihop med dansken Ole Olsen, nu med huvudansvaret för GP-cirkusen.

Förstående Jane...

Tony pendlar mycket, är borta många dagar under en hektisk säsong, vad tycker Jane?

- Jag tar ansvaret hemma i Lärbro, småler hon förstående.

Ni gick ut tidigt och hoppades få en GP-tävling förlagd till Friends Arena, och lyckades, känns hur?

- Helt fantastiskt. Jag tror också att det kommer 20-25 000 åskådare.

På startlinjen: Hancock, Gollob, Pedersen, Waffinden... Oj!

- Hoppas nu bara att svenskarna Andreas Jonsson, Fredrik Lindgren och Antonio Lindbäck kan få det att stämma

hemma. Kim Nilsson får ett "wild card", är förresten son till "Lill-Tummen" Nilsson som jag en gång körde ihop med i Bysarna, berättar Tony Olsson. ■ ■

Tony Olsson visar upp en diger prissamling efter 20 års speedwaytävlande i Sverige och utomlands.

FAKTARUTA

Tony Olsson

Ålder: 48

Född: Visby BB - uppväxt i Lärbro.

Familj: Fru Jane plus barnen Michael, 20 och Erik, 16.

Största supportrar under hela karriären: mamma Gunilla, pappa Karl-Olle samt systrarna Eva och Tina.

Yrke: VD för SSI inom Svemo plus huvudansvarig för Grand Prix.

Meriter: VM-brons i lag, SM-guld i lag plus par, engelsk ligamästare i Reading, 8:a i individuell VM-final som enda svensk, 2:a-platser i JSM, förbundskapten för Sverige.

Största ögonblicket som förbundskapten: Lag-VM-guldet utan esset Tony Rickardsson. Stort.

Klubbar i Sverige: Örnarna, Bysarna, Smederna.

Klubbar i England: Reading, Hackney, Belle Vue, Exeter, Ipswich och Swindon. Kört tre matcher i Polen för Gorzow samt en match för danska Fredericia.

Speedwayresan...

Gutar bland 25 000 i Friends Arena - fick se historisk GP-speedway!

Ingen speedway med Bysarna på Galgberget som bekant. Vad gör man? Jo min nyfikenhet på nya Friends Arena, årets näst sista GP-tävling, fick mig och 50-talet andra gotlänningar att parkera oss på Karlssons Buss Stånga med Mats Ternström vid ratten. Det blev ett oförglömligt minne ihop med 25 000 andra intresserade av speedway.

Nisse Bjersander och Staffan Danielsson är "galna" i speedway, kostar gärna på sig att resa utomlands för att se världsstjärnorna, nu på hemmaplan...

-Nu kan vi väl hoppas på Polen, Prag, eller varför inte Finland, säger de.

Mats Ternström vid Per-Axel Karlssons bussföretag hade sina funderingar inför nästa säsong med Grand Prix-cirkusen.

-Jag skall föra fram önskemålen, säger han.

Ett team från Färö med Karl-Olle Olsson (Tony Olssons pappa) i spetsen föredrog nu speedway framför alltmera omtalade "Färö-natta".

-Vi gjorde inget dumt val. Det här var stort, menade Karl-Olle.

Vi som följde med nu fick uppleva en höjare, tråkigt dock att två av essen, Tomasz Gollob och Tai Woffinden skulle haka i varandra olyckligt redan i andra heatet, leddes då klart av svensken Andreas Jonsson. Gollob hade kört färdigt, och Woffinden avbröt (nyckelbensbrott) med något heat kvar, kunde annars ha blivit världsmästare redan nu, 23 år gammal. En GP-rond återstår.

-Jag ska bara vara med då, påstår Woffinden.

Det lär bli nya heta och dramatiska heat om VM-titeln mellan honom och polacken Jaroslaw Hampel. Kanske bäst att varna även för dansken Nils-K Iversen, som vann i Friends Arena...

BYSGULD-KILLAR

Ett knippe Bysförare som vunnit SM-guld sågs i vimlet, både på färjan och i den magnifika arenan. Mångårige Byslagledaren Kurre Johansson var där, förarna "Kitte" Hultgren, Kenneth Lindby, Lars-Inge Hultberg, Dennis Löfqvist och Bosse Andersson, tog vara på möjligheten. GP-cirkusen styrs av Tony Olsson, en gång en viktig kugge i Bysarnas lagmaskineri med massor av meriter. Och domaren Krister Gardell har kört för Bysarna. Mycket Gotland alltså.

Bysarna och Galgberget snackades det mycket om. Tänk alla seriematcher med Bysarna, alla VM-kval, storpublik oftast.

Greg Hancock är många favorit, gick till final, blev fyra, några dagar innan blev han lagmästare för Piraterna. 1997 och 2011 blev Hancock världsmästare.

-Nu får man nöja sig med det som bjuds, och man vill ju gärna se speedway på plats och inte enbart framför Tv-n, säger Nisse Bjersander.

Nisse såg först lag-SM-finalerna mellan Piraterna och Vetlanda tisdag-onsdag, sen hem och vände och till Friends Arena.

-Vi var i Cardiff också, en otrolig anläggning det med, men Friends Arena slår allt, menade Staffan Danielsson.

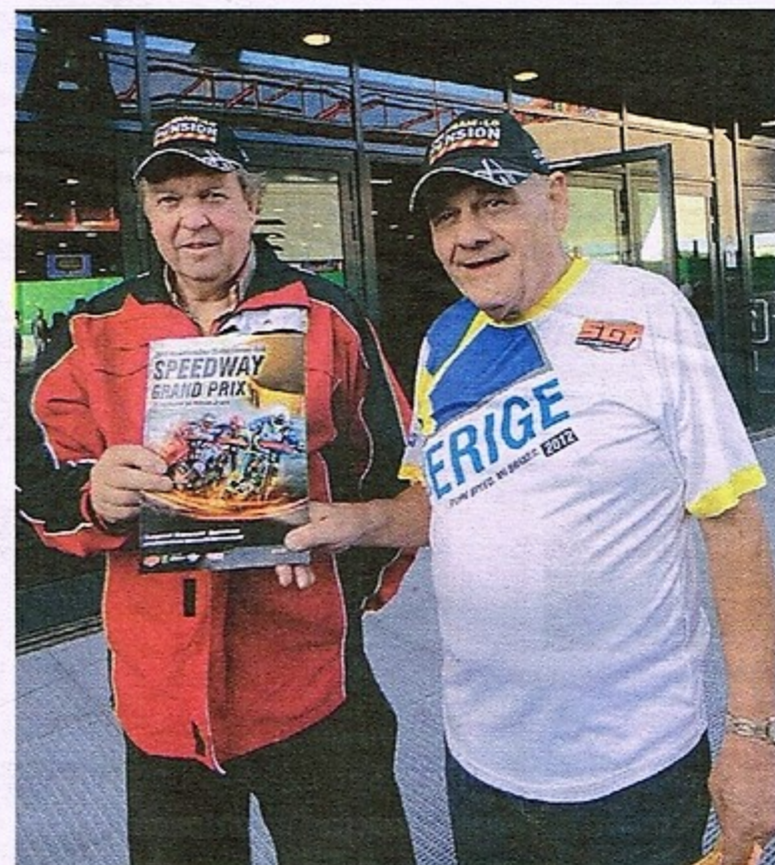
GRYM INRAMNING

Inramningen var grym. Svenska världsmästare presenterades, Anders Michanek, Björn Knutsson, Tony Rickardsson, värstingen med sex VM-guld, samt Per Jonsson. Per vann 1990, två år innan körde han för Bysarna, var med i guldgänget, tog SM-guld även individuellt samt i par med Tony Olsson. Saknades: Ove Fundin, 5-faldig världsmästare.

Karlssons Buss lär komma med nya förslag om lämpliga körningar 2014. Intresse finns.

Text & Foto: Lasseman Larsson

Text & Foto: Lasseman Larsson

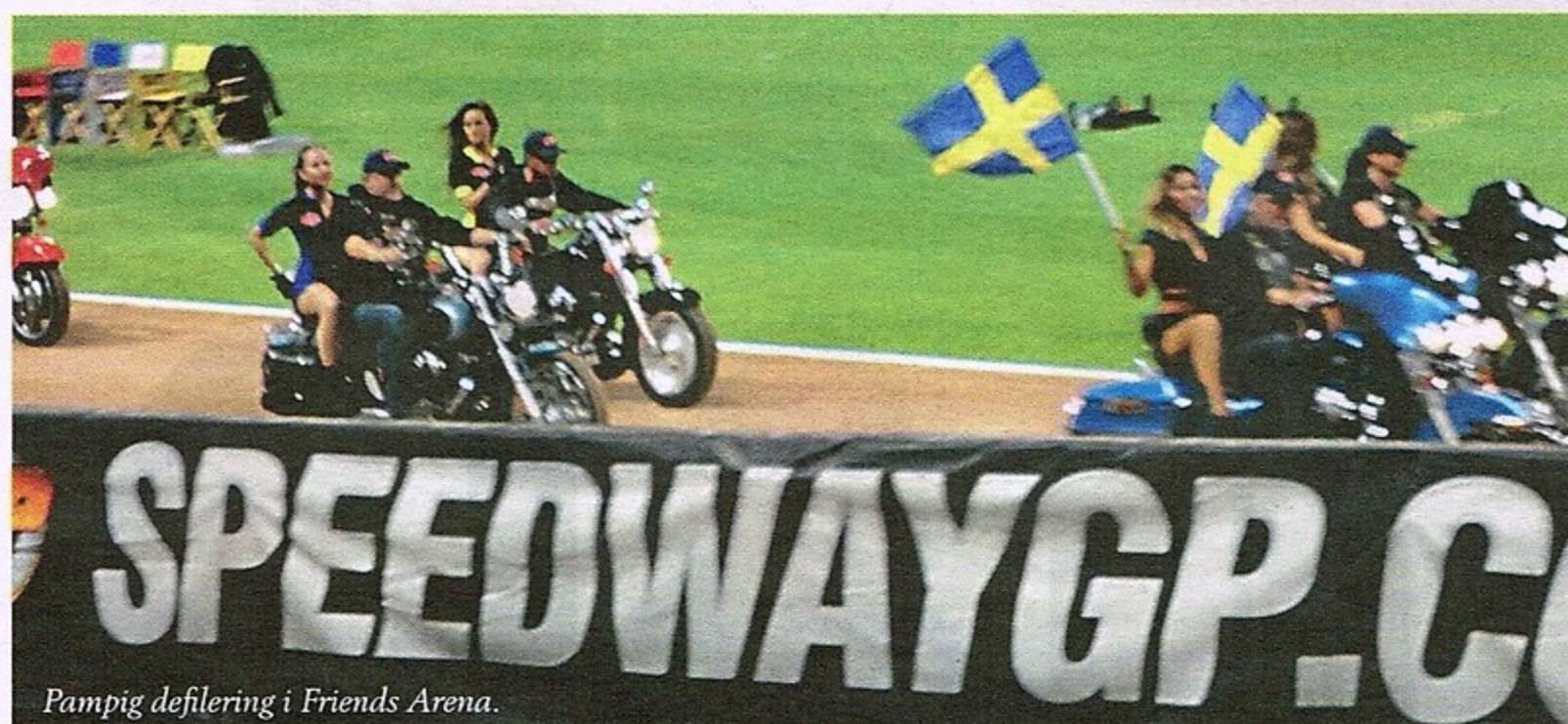
Nisse Bjersander och Staffan Danielsson, två verkliga speedwayfans, åker gärna på tävlingar i Sverige och utomlands.

Busschauffören Mats Ternström hade ett glatt gotländskt gäng med sig till Stockholm och Friends Arena.

Dennis Löfqvist, skicklig förare i Bysarna på sin tid, dök upp på läktarplats i GP-ronden.

Rose-Marie och Marie Eklund satt bredvid Lena Larsson och såg årets näst sista GP-tävling.

"LASSEMANS KLACKSPARK"

"Bengas Boys" i handboll!
"Jockes Girls" i innebandy!
Endre-tjejernas insatser i SM-slutspellet i innebandy förvånar säkert många. Men inte mig! Jag har följt spelarna och laget via träningar och matcher, har lärt mig förstå att här finns det potential som kan räcka längre än till och med en semifinal...

Det var en överraskning som tränaren "Jocke" Sjöstrands spelare åstadkom i kvarten borta mot regerande mästarna Rönnby från Västerås. Att vinna en match (bäst av tre) borta var ju bra, men att vinna TV Å matcher mot samma lag borta, därtill mästarna, var åt bragdhållet.

ENORM DRAMATIK

Dessutom: Man visade sig vara starkast när det som bäst behövdes. Vinst i "sudden" borta i första matchen, upphämtning underläge 1-4 som blev 4-4 hemma, stryk i "sudden" då, sen vändningen i

Tre nyckelspelare i Endre under säsongen, Maria Jakobsson, Hanna Sihlman samt Sara Anteryd.

avgörandet i Västerås från 1-3 till 3-3, förlängning (mållös), sen vinst med 1-0 på straffar (en av tio sattes, Maria Jakobsson elegant och snyggt) var en ny påsksmäll av "Jockes Girls". När sen spralliga Hanna Sihlman "spikade igen" sin

bur, grejade alla fem Rönnby-straffarna, då visade det ju att någon "där uppe" gillar gotländskorna från den lilla socknen Endre.

Det har nu gått så långt att lag får skrämshicka närmast när lagnamnet Endre nämns. Balrog, serievinnarna, valde bort Endre – RESPEKTEN! Rönnby tog chansen, hade plusstatistik, men vad hjälper det i kvartfinalspel... Det fälldes lite sylriga (spydiga...) kommentarer från Västerås-håll efter en av matcherna. "Tji – där fick ni..."! Tyst nu!

HISTORISK FRAMGÅNG

Jag satt klistrad framför radion och hörde direktsändningen, blev jätteglad, ringde "Jocke" och gratulerade till en stor historisk framgång, blev sen besviken över att TV-sporten inte kunnat nämna om skrällen från lilla Gotland och Endre. Diskriminering av tjejidrott!

Endre hade gjort en "Timrå-are" plötsligt, att slå ut svenska mästare. Timrå med Challe Berglund som tränare plockade ju tämligen enkelt bort MoDo i hockeyns kvartfinalspel. Men jag tippas

HV 71-Linköping i SM-final. Semifinalspelet för Endre inleddes mot Iksu, Umeå borta, dagarna efter den här krönikan skrevs. Returen spelas nu på lördag i Södervärnshallen. Då blir det folkvandring dit, ungefär som då VIF Gute spelades allsvenskt i handboll, eller då Visby Ladies lirade viktiga kval, eller SM-finalen mot Luleå 2005 (GULD). Då fick publik vända, kan bli det samma nu. Harald Hoffman & co i Endre är säkert förberedda. Det kom ju 1 188 i andra kvarten mot Rönnby...

KLIRR I KASSAN

Alltså: Var förberett. In med extrastolar och bänkar! Nu ger Endres insatser klirr i kassan.

Att Endre har ett riktigt dugligt innebandygång av högsta svenska kaliber visar ju också säsongens topp i seriens ligor. Poängligan: 1. Sara Anteryd, Endre 22 mål – 40 assists – 62 poäng, 2. Emelie Lindström, Balrog 28 – 29 – 57. Båda har spelat 25 matcher, har inte spelat alla. Skytteligan: 1. Amanda Wendelstig, Balrog 36 mål, 2. Maria Jakobsson, Endre 34. Amandas brorsa Tobias spelade under några år för Visby IBK.

Det är många som ännu rynkar på näsan åt innebandy, kan inte ta sporten på fullaste allvar liksom. Jag skall villigt erkänna: När jag började kolla innebandy, var jag inte speciellt road, eller för att citera en gotländsk före detta aktiv i fotboll: "Spelare som inte klarar av fotboll eller hockey spelar innebandy...". Nu tas den mer och mer på fullaste allvar, där första idrottskvartalet 2008 säger mycket om hur innebandyn växt. Visby IBK:s herar till ettan – nu Endres damer i SM-semifinal. "Årets idrott" så

här långt – självklart! I potten när korandet sker tas också hänsyn till klubbars ungdomsverksamhet. Endre och IBK är föredömen!

INTE NU HELLER...

Vinteridrotterna lider mot sitt slut, sjunger på sista versen. Visby Ladies blev inte som tänkt var, att nå semifinal, nu väck i kvarten. Visby Roma i hockey tycks inte greja sig upp i ettan den här säsongen heller. Bekymmersamt! Nu tas nya tag inför kommande säsong, att man med facit i hand konstaterar vad som gjordes eller inte gjordes för att löpa linan ut. När en säsong läggs tillhanda börjar samtidigt ett nytt krävande jobb med att skriva nya kontrakt med spelare liksom att kolla "marknaden" vad man kan få (har råd till...).

Mästarna! En löpsedel från Bysarnas fantastiska guldår 1988 då man gjorde "rent hus" och Dennis Löfqvist var en i laget, sitter längst fram.

SM-guld med Tony Olsson och minns speciellt 1988.

FANTASTISKA 1988

– Ett stort år för Bysarna. Vi tog ju allt, lag-SM-guld, par-SM-guld (Per Jonsson och Tony Olsson), Svemo-cupen, individuella SM-guldet (Per Jonsson) plus att knattarna också var bäst i Sverige, säger Dennis.

På lagbilden sitter han bredvid lagledaren Kurre Johansson. Ett stort ögonblick på Galgberget, en fest med fyrverkeri, massor av folk, en stämning som gör att man får rysningar bara man börjar snacka om vilket kanonår Bysarna hade.

Nu då, jo stora banan väck, knattebanan får man ha kvar, men hur länge...?

– Mycket beklagligt att det blivit så här, en anläggning som invigdes 1951 med över 12 000 åskådare, att nu plötsligt få lägga ner stora delar av verksamheten. Okej att seniorerna försvunnit, men glädjande och mycket positivt med unga äregiriga ungdomar i Bysarnas färger som genom ett starkt föräldraintresse sett till att klubben lever vidare som ett föredöme för svensk ungdomssatsning i speedway.

Klokt sagt Dennis!
Två av ungdomarna i denna nysatsning kan bli hans egna söner Tim och Linus...

Speedwaygenerationen Löfqvist lever förhoppningsvis vidare, traditionen Bysarna likaså får vi hoppas.

TILL SIST...

Belönas med – GULD!
Kjellåke Nordström och Leif Söderdahl är två stora idrottspersonligheter på Gotland. De har gjort storstilade insatser för svensk simsport och nu kommer belöningen.

Båda får motta Svenska simförbundets guldmedalj vid årsstämman lördagen 26 april.

"Kjellis" är ordförande, kassör och även sekreterare i Wisby simsällskap (WSS), lägg därtill att han är ordförande för GI:

s Guldklubben samt Gotlands idrottshistoriska förening. Han sitter också med i Gotlands idrottsförbunds styrelse, som i år firar 100-årsjubileum. Idrott, idrott, idrott...

Leif är ordförande i Gotlands simförbund samt vice ordförande i WSS, före detta duktig aktiv i handboll förresten.

–Vi har jobbat ihop med simning, jag och Leif, sammanlagt säkert 50 år, berättar "Kjellis" Nordström.

De har satt ledarskap som något verkligt väsentligt för att idrotten skall fungera, många ledare gör sina jobb helt ideellt, är värda den erkänsla och uppskattning som en medalj, i det här fallet från ett Riksförbund.

"Kjellis" och Leif har förstas följt Ida Sandin – Öns affischnamn i simning – under alla år, gläds med hennes framgångar i såväl SM liksom då hon representerar Gotland i Island Games.

"LT" grattar Guldkillarna!

"LASSEMANS KLACKSPARK"

SPEEDWAYBANA!

Det står så på skylten som hänvisar till speedwaybanan på Galgberget. På kyrkans mark!

Men nu går en speedway-epok i graven genom att Gotlands kommun beslutat (2006) om att banan skall bort, en bana som började byggas 1950, som invigdes 1951 med över 10 000 åskådare på plats. Alltså: 58 (!) år efter första tävlingen är det färdigkört. De duktiga och talangfulla knattarna i Bysarna får nu söka sig över till fastlandet och köra för fastländska klubbar, så illa ställt är det. Kostsamt för föräldrar!

På lördag kör knattarna på den lilla banan, sen stängs den av i hopp om att man skall få mark att bygga en ny. Det ryktas om Hejdeby, men i nuläget ter sig allt tämligen ovisst. Tråkigt men sant! Det som hänt Gotlands motorförening och Bysarna speedway är dystert – vemodigt – dråpslag!

BYSARNA NUMMER 1!

Bysarna är i särklass den idrott som gjort bäst PR för Gotland och en sport som verkligen levt upp till devisen "Idrottens ö". Inget annat publikt arrangemang har lockat lika många besökare som speedway, nu Gotland Grand National och även där är Bysarna med som medarrangör. Motorsport är stort på Gotland, oavsett det gäller två eller fyra hjul.

Okej, jag har följt VIF Gute till allsvenskan i handboll, Visby Ladies (Visby AIK) mot SM-guld i dambasket, Endre-tjejerna till eliten i innebandy, Gotland i friidrottseliten, Dalhem till allsvenskan i fotboll för damer, VIF Gute till ettan i fotboll, Roma till division 1 i hockey och Visby IBK till division 1 i innebandy för herrar, plus mycket annat smått och gott. Men med Bysarna har

En kvartett som haft stora framgångar med Bysarna speedway, "Perra" Hultgren, Dennis Löfqvist, Yngve Lindby samt Kenneth Lindby.

det varit lite speciellt, inte minst deras blixtnabba karriär från division 3 debutåret 1967 till allsvenskan 1970. Allt gick i raketfart!

50 ÅR – SM-GULD!

1971 glöms aldrig. GMF firade 50-årsjubileum och en jublande glad ordförande, Per Pettersson, spatserade omkring i depån och gratulerade förare och ledare som sensationellt hade åkt hem lag-SM-guldet samt att Bysarna blev cupmästare. Tore Attlerud var lagledaren, höll på åren 1967-73 lämnade sen rodret. Tore kunde då peka på två SM-guld i lag åren 1971 och -72 samt SM-silver 1973 plus några seriesegrar och åtföljande kval. Lyckosam kille!

Bysarna har under alla åren ständigt fått fram nya åkare, som via knatteleden (80 kubik) kört sig in i seniorgänget (500 kubik). Man var i stort självförsörjande med egna produkter, något som idrotten på Gotland i dag inte skämmer bort oss med direkt.

CHRISTER LÖFQVIST...

Ingen (tror jag bestämt...) opponerar sig om jag sätter Christer Löfqvist som nummer ETT. Han blev snabbt en kändis genom att i sin sjunde tävling bli svensk juniormästare på maximala 15 poäng. Det gick spikrakt uppåt för "Chrille". Han var ständigt den bästa poängplockaren utdraget över en säsong, han var proffs i tre olika klubbar i England, körde VM-finaler och var snuddande nära VM-titeln på Wembley 1972, blev fyra då, schabblade bort ett så kallat "billigt" heat, om man nu kan uttrycka sig så när det gäller VM-final. Med nuvarande GP-ronder D Å och "Chrille" hade med sin jämnhet kunnat bli världsmästare. Förresten, det kunde han ha blivit ändå...

Namnet Löfqvist har genomsyrat speedwayn på Gotland: Fritz Löfqvist, sonen Christer samt sonsonen Dennis som fixade sig till sex JSM-finaler (historisk i Sverige) och blev tvåa som bäst, körde c:a 800 täv-

lingar och åkte ihop c:a 4 000 poäng.

Dennis kom från knatteleden liksom Tony Olsson, "Kitte" Hultgren, Peter Pettersson, Kenneth Lindby, "Micke" Löfqvist, Marcus Andersson, Nicklas Johansson och någon säsong hade man även en tjej(!) från Lärbro i laget: Kathe Carlsson!

Föregångarna i seniorleden var Christer Löfqvist, Torbjörn Karlsson, Ove Södergren, "Jeppe" Olsson, Sven Nilsson, bröderna Sören och Christer Sjösten, Lars-Inge Hultberg, Torbjörn Harrysson plus en del utländska inslag som Ronnie Correy och Mark Loram, en gång världsmästare individuellt. Ett litet axplock bara, det finns många flera som dragit på sig bysvästen, som kört i stora mästerskap, varit proffs, figurerat i landskamper.

TONY NY GP-GENERAL

För några år sen styrdes svensk speedway av kompisarna Tony Olsson (förbundskapten) samt "Kitte"

Hultgren (U 21-kapten). Nu håller Tony på att sätta sig in i rollen som GP-ledare efter Ole Olsen. Han styr då upp världens alla stjärnor med Jason Crump, Nicki Pedersen, Tomasz Gollob, Andreas Jonsson och hela köret.

Gotländsk speedway har vunnit stort gehör världen över och med tanke på den fina ungdomsverksamhet som nu råder hade man innerligt hoppats att den succesivt uppbyggda anläggningen, allt på ideell basis, fått bli kvar.

1988 var det riktigt stora (största) året för Bysarna då man tog sitt fjärde lag-SM-guld, vann Svemo-cupen, åkte hem par-SM (Per Jonsson och Tony Olsson) samt individuellt (Per Jonsson).

Jag minns hur jag tjatade på Pers pappa Christer (uppväxt på Stjärngatan intill

speedwaybanan) att locka över sonen till Bysarna. 1988 blev det verklighet. Största speedwayåret någonsin för en svensk klubb både på senior- och knattnivå.

TILL SIST...

Toni Gustafsson Rönnlund, Assar Rönnlund, Thomas Wassberg... och kanske även Sixten Jernberg...

Gotlands skidförbund firar 50-årsjubileum. Lars-Börje Hellenberg, Stenkyrka är en verklig entusiast, som följde efter i pappa Sixten Hellenbergs skidspår, var först duktig aktiv, numera ägnar Lars-Börje sig gärna åt ledarskap.

"Jag tycker att det borde vara på sin plats att hylla Skidförbundet 50 år och då få hit några av Sveriges (världens...) bästa f d aktiva genom tiderna...", menar Lars-Börje. Han tog kontakt, ville åstadkomma något riktigt stort för den gotländska skidsporten.

Han har redan fått ja

från makarna Rönnlund och Wassberg och hoppas få ett ja-svar även från Sixten Jernberg, eller varför Inte Janne

Stefansson, två Vasaloppsvinnare bland åttskilligt mycket annat. Jag minns då Janne kom till Gotland och ensam åkte stafett mot bästa gotlänningarna. Det var start och växling på Gutavallen, över Kung Magnus väg, ner i gravarna och sen tillbaka. Riktigt roligt att vara på plats.

"Jubileumsträffen blir i oktober, säkert en givande kväll för skidfolk och andra intresserade", säger Lars-Börje Hellenberg.

Han har tagit ett bra initiativ, hoppas nu att alla pusselbitar faller på plats också.

Speedwaysagan Löfqvist fortsätter...

Löfqvist blev ett begrepp inom speedway i Sverige, ja även utomlands. Vi minns Fritz Löfqvist, sen Christer Löfqvist, därefter Dennis Löfqvist.

Nu kan vi rentav få uppleva en fjärde generation Löfqvist. Unikt i sitt slag! Dennis söner Tim och Linus har en hoj hemma i Västerhejde, har redan provat hojen, och vem vet...

– Vi tvingar dock ingen att börja åka speedway, vill de göra något annat så hindrar vi inte dem, menar Dennis.

Dennis farfar förolyckades på Solvalla 1949 i samband med 1 000-metersåkning och pappa Christer (nära att bli individuell världsmästare på Wembley i London) avled i cancer 1978, bara 34 år gammal.

På bilden ses Dennis med sina söner Linus och Tim, kanske någon av dem går i pappas hjulspår...

STYRELSEN! FYRA I BYSARNAS UNGDOMSGRUPP SOM ARBETAR MED SPEEDWAYN, "PERRA" HULTGREN, OVE SÖDERGREN, ANDERS STUXBERG SAMT ROGER SVENSSON.

med, säger "Perra" Hultgren.

Man har just nu följande aktuella platser att granska: Roma vid gamla tippen, Traume samt en plats mellan Bro och Hejdeby kyrka.

Kan det rentav komma några alternativ ytterli-

"Kitte" Hultgren, Michael Löfqvist och Kenneth Lindby, som sen följdes av Marcus Andersson och några till. I denna knattekull fanns även en tjejl, Kate Carlsson.

I sammanhanget kan nämnas att svensk lands-

gare, som att göra ett stort motorcentra i Tofta där man sen tidigare arrangerar Gotland Grand National och kör bilrallyetapper. Det vore väl toppen att samla speedway, cross, bil under "samma tak" kan man tycka...

- Nu har vi i alla fall några projekt som lämnats över till kommunen som nu har att ta ställning, säger "Perra" Hultgren.

Bysarna gör nu en stor social insats för ungdomar som är i åldern fem år och uppåt, något för de bestämmande att ta hänsyn till och väga in när beslut skall fattas.

EGEN VERKSAMHET

Bysarna har under årens lopp förstått att man måste ha en ungdomlig verksamhet och inte enbart lita på att få hit förare från fastlandet och utlandet. Ekonomiskt betungande! Tidigare fostrade Bysarna egna storstjärnor sen man fick knattebanan 1980. Då fick man fram egna talanger som Tony Olsson, Dennis Löfqvist,

lagsspeedway styrdes upp från gotländska Bysarna där Tony Olsson var förbundskapten för Tony Rickardsson & Co och "Kitte" Hultgren var förbundskapten för U21-landslaget.

Bysarna var självförsörjande under flera år vad gällde egna talanger, dock med lite få undantag som Sören Sjösten och Per Jonsson för att nämna ett par av de populära essen.

Men på senare år har det rasat ut för, ur eliten, ur allsvenskan, nu i ettan.

- Nu blickar vi framåt, får se var vi står under en 5-årsperiod till att börja med, hur det ser ut med anläggning och intresse då. Vi ger inte upp, säger Ove Södergren.

DET BRÅDSKAR

Nu brådskar det alltså för Bysarna, där en ny bana måste stå klar till nästa år.

- Vi kan ju bara inte stå utan anläggning 2008, då är risken väldigt stor att alla ungdomar vi nu fått till sporten slutar, säger "Perra" Hultgren.

Oroligt alltså!

Man får alltså inrikta sig på att lämna Galgberget, en plats som nu börjat ventileras om i insändarspalterna: "Varför bygga bostäder vid ett naturreservat...?"

Speedwaybanan är historisk, tänk på det...

Målsättningen är klar.

- Sakta men säkert skall vi fylla på med gotländska förare i Bysarna, sen kan vi börja tänka på att åter vandra uppåt i seriesystemet, säger Ove Södergren.

Han vet, har 40-årig erfarenhet först som aktiv förare, nu som en i en hårt arbetande ungdomsgrupp.

Helt klart: Speedwayn och Bysarna har en mångårig tradition man gärna vill skall leva vidare.

HÄNDELSE SOM FICK GOTLAND ATT LYFTA - DEL 1 AV 5

Bara goda minnen i ny serie

"Händelser som skakade Sverige" brukar aftonpressen berätta om, inte minst i läsvärda satsningar under sommaren.

Och sådana finns förstås, händelser som skakar om oss och som vi aldrig glömmer var vi när vi nåddes av nyheten.

Men det finns så mycket annat också, så många skeenden som för oss samman, som får oss att le mot varandra och känna samhörighet.

Därför vänder vi på begreppen i en liten serie artiklar i Gotlands Tidningar. Vi kallar den "Händelser som fick Gotland att lyfta", dess fem delar kommer att publiceras med ojämnt mellanrum den närmste tiden.

Stort och smått blandas, allt med den gemensamma nämnaren att det varit något för gotlänningarna att samlas kring och vara lite stolta över.

Vi lämnar det negativa den här gången, inga katastrofer, inga olyckor eller bakslag. Vi hade kunnat skriva om stora nedläggningar, om olyckor, bränder eller annat som fått oss att gråta och känna sorg.

Men i den här lilla serien väljer vi några goda hägkomster.

I första delen blir det speedway. Jag har inga personliga minnen från de tidiga VM-kvalen, de på 50-talet, då var jag inte ens född.

Men jag minns 70-talets speedwayboom, även då lockades folk i massor till arenorna igen, själv såg jag alla Njudungarnas matcher på Vetlanda motorstadion.

Även på den tiden var det VM-kval i Visby den första maj. Det var så långt bort så det kunde lika gärna vara Sovjet, så kände den lille pojken som var jag. Jag minns jag lusläste resultaten på tidningarnas sportsidor.

Än i dag lever minnet kvar av de tidiga speedwayfesterna kvar här på ön, det har jag förstått.

Det är dem vi minns i första artikeln i serien "Händelser som fick Gotland att lyfta".

Magnus Ihreskog

FOLKFEST. VM-kvalen i speedway började på 50-talet och fortsatte ända in på 70-talet. Bilden från 1974, i ledning Benga Jansson, Smederna, före Åke Andersson, Dackarna, Lars-Åke Andersson, Njudungarna och Benny Ekberg, Filbyterna. Foton från Gotlands Tidningars arkiv

✌ Tusentals gick till Galgberget på 1 maj

VISBY
Första maj var speedway-dagen. Då vallfärdade tiotusentals gotlänningar till tävlingarna på Galgberget.

Speedwaysporten har en snart 70-årig historia på Gotland, från de första jordbanetävlingarna på A 7:s område vid Länna på 1940-talet, till den nyss invigda knattebanan vid Hejdeby.

Men det är vid den nu nedlagda banan på Galgberget de största publikfesterna stånat.

För oj, oj, oj så mycket folk som såg Ove Fundin, varg-olle Nygren, Sören Sjösten och giganten framför andra, Christer Löfqvist, släpa sina vänsterben där.

Under många år var första maj synonymt med VM-kval-

”Det var en massa farbröder i svart som åkte omkring där ute.

Kurre Johansson

tävlingar på Galgberget, vars bana invigdes nämnda datum 1951.

Till den tävlingen kom 10 000 åskådare, en sjättedel av hela Gotlands befolkning.

Även senare, ända in på 70-talet, vallfärdade folk till ovalen för att se landets främsta förare och känna den söta doften av metanol, ett av de främsta värtecknen.

Kurre Johansson var mångårig lagledare för Bysarna under 80- och 90-talet.

– Det var tradition. Man demonstrerade på förmiddagen och sen var det speedway på eftermiddagen. Så var det bara, säger han.

Han minns hur han som liten knatte hängde med sin morfar till speedwaybanan på första maj:

– Det var massor av folk och farbröder i svart som åkte omkring där ute, minns han.

På den tiden, innan serielaget Bysarna bildades till säsongen 1967, var det bara en tävling om året på Gotland.

– Vi hade ju Fritz Löfqvist som satt speedwayen på kartan här på Gotland. Och när hela svenska eliten kom en gång om året så gick folk dit, antingen de var motorintresserade eller inte.

Som mest kom runt 12 000 personer på ett VM-kval. Det är helt obegripliga siffror, funderar Kurre Johansson:

– Hade vi tusen pers på en match med Bysarna var vi glada för det. Men det var annat då, på 50- och 60-talet. Man skulle bara till Galgberget!

Som allra bäst var Bysarna under 70- och 80-talen, med SM-guld vid fyra tillfällen: 1971, 1972, 1974 och 1988. Enthusiasterna minns än i dag odödliga namn som Torbjörn Harrysson, Tony Olsson, Dennis Löfqvist och omtyckta utlandsproffs som Tomas Topinka och Ronnie Corey.

I många år har speed-

MINNS. Kurre Johansson minns när han gick på speedway med morfar.

GIGANT. Christer Löfqvist är en av Bysarnas främsta, han gick bort i sjukdom 1978.

waysporten fört en tynande tillvaro på Gotland, men nu anas ett visst framtidshopp i och med den nybyggda banan i Hejdeby.

Många minns ännu metanoldoften på den nu gräsbevuxna anläggningen på Galgberget och de många giganter som där grenslat sina Jawa-drivna stålhästar.

Den 15 augusti 2007 var den sagan all. Då kördes sista tävlingen på en klassisk arena.

Magnus Ihreskog
magnus.ihreskog@gotlandstidningar.se
0498-202400

PREMIÄR

● 1967 ställde Bysarna för första gången upp i seriesammanhang.

● De här körde i bysvästen det året: Alf Nyhlén, Torbjörn Karlsson, Ove Södergren, Bertil Wahlberg, Bengt "Jeppe" Olsson och Christer Löfqvist.

● Under de första åren var speedway en angelägenhet som fick hela Gotland på fötter.